

1253-as nyomtatványkitöltő nem tudja kezelni a 78%-os szabályt. (2013.03.17)

Nézzünk egy nagyon egyszerű példát: a magánszemély önálló tevékenységből vagy egyéb jövedelemként 1 millió forint jövedelemhez jut, ami után maga fizeti meg a 27% egészségügyi hozzájárulást. Felesleges próbálkoznunk, ezt az egyszerű esetet sem tudja kezelni a NAV 1253-as nyomtatványkitöltő szoftvere. Ennek oka, hogy a NAV Bevallási főosztálya már az elvárható szakmai minimumot sem tudja teljesíteni.

A 1253-as nyomtatványkitöltő 7. sorának a következő a megnevezése:

7. Önálló tevékenységből származó jövedelem, amely után a magánszemély kötelezett a 27% eho megfizetésére és a 78%-os szabályt alkalmazhatja.

Csak hogy a 2012-re érvényes jogszabályok szerint ilyen eset nincs. Az Szja tv. 29.§ szerint csak akkor alkalmazható a 78%-os szabály, ha a 27% eho költségként nem számolható el. A kitöltési útmutató is utal erre: „Ha az egészségügyi hozzájárulás, illetve szociális hozzájárulási adó költségként elszámolható, vagy azt Önnek megtérítették, akkor a 78%-os szabályt nem alkalmazhatja”.

A 27% eho költségként elszámolhatóságát az Szja törvény 3. számú melléklet I. 10. pontja teszi lehetővé. Ezért akkor járunk el a jogszabályokban foglaltaknak megfelelően, ha 1 270 ezer forint olyan bevétel után, ami után a magánszemély kötelezett a 27% eho megfizetésére, nem a 7. sort, hanem a 6. sort töltjük ki. Bevétel 1 270 ezer, költség (27% eho) 270 ezer, jövedelem 1 millió forint.

A kitöltési útmutatóban közölt példákból is látszik, hogy a NAV-nak halvány fogalma sincs arról, mikor alkalmazható a 78%-os szabály (148.oldal):

„2. példa: Az igazolás alapján Adózó János az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztártól 2012. november 10-én 635 000 forint nyugdíj-szolgáltatásnak nem minősülő összeget vett fel, amely egyéb jövedelemként (13. sor) adóköteles.

A bevallás kitöltése: A 635 000 forint olyan egyéb jogcímen adóköteles kifizetés, amely után Adózó János köteles a 27%-os egészségügyi hozzájárulás megfizetésére, ezért a kifizetett összeg 78%-át kell a „b” oszlopba beírni, és a „d” oszlopban jövedelemként figyelembe venni, azaz 495 300 forintot.”

Még véletlenül se töltsük így ki a bevallást, mert egy utólagos ellenőrzéskor adóhiányunk lesz. A bevallás helyes kitöltése a példabeli esetben: A 635 ezer forint bevétel tartalmazza a 27% eho-t is, így a bevétel a jövedelem 127% -a. A jövedelem $635\,000 / 1,27 = 500\,000$ forint. Látható, hogy a példa készítője sem volt felkészülve

arra, hogy a nyomtatványkitöltő szoftver szakmai irányítójának halvány fogalma sem lesz a 78%-os szabály alkalmazhatóságáról. A példa készítője szép kerek számot akart alkalmazni. Az 500 ezer forint jövedelemmel szemben a nyomtatványkitöltő csak 495 300 forintot számol. De nézzük most a másik példát, amikor viszont a magánszemély terhére tévedne a kitöltési útmutató (153.oldal, ha még hiszünk neki):

Példa: Az ingó értékesítéséből származó bevétel 800 000 forint, mely nem gazdasági tevékenység keretében történt. Költség nem volt, ezért az értékesítés jövedelme is 800 000 forint, amit be kell vallani a 163. sorban. Ennek 16%-os adója 128 000 forint lenne, de a 200 000 forintos csökkentésre tekintettel a 200 000 forint 16%-át, vagyis 32 000 forintot le kell vonni, ezért e sor „e” oszlopába 96 000 forintot kell az adózónak írnia.

Még véletlenül se higgyük el a példában leírtakat, hacsak nem akarunk önként adakozni a költségvetésnek. A példabeli esetben ugyanis egy fillér adót sem kell fizetnünk, de a NAV 96 ezer forintot fizettetne velünk! A helyes számítás: Mivel az ingó értékesítéssel szemben nem ismert a megszerzésre fordított összeg („Költség nem volt”), ezért az Szja tv. 58.§ (5) bekezdése alapján a bevétel 25%-a számít jövedelemnek. 800 ezer forint bevételnél a jövedelem 200 ezer forint, ennek 16% adója 32 ezer forint, amit a (7) bekezdés szerint nem kell megfizetni.

Évek óta tévedésben van a NAV a magánszemély 14 %-os eho esetében a 78%-os szabállyal. A kitöltési útmutató a következőket tartalmazza:

„Amennyiben a magánszemély az önálló tevékenységével összefüggésben a jövedelem megállapítása során tételes költségelszámolást, vagy a 10%-os költséghányad alkalmazását választja, (minden felmerült költsége elszámoltnak minősül), akkor nem alkalmazhatja a 78%-os szabályt.” Nem ezért nem alkalmazhatja. Költség csak bevétellel szemben számolható el, jövedelemmel szemben már nem. A különbség a 27% eho és a 14% eho között, hogy a 27% eho-t a jövedelemhez kell hozzászámítani (nem csökkenti a jövedelem utáni nettó kifizetést), addig a 14% eho-t a jövedelem terhére kell elszámolni (csökkenti a jövedelem utáni nettó kifizetést). A NAV még mindig abban a tévedésben van, hogy a 14% eho költségként elszámolható, a 27% viszont nem.

Terjedelmi okokból egyszerre nem lehet a 1253-as nyomtatványkitöltő összes hibáját feltárni. Mindenesetre sokat bukhat az, aki a NAV ügyfélszolgálatához fordul tanácsért. Ne sajnáljuk a pénzt az adózási szakemberre (adótanácsadó, okleveles adószakértő) a bevalláskor. Sok pénzt megspórolhat.

Angyal József okleveles adószakértő (06-209-429-386), www.angyalado.hu